

Heikki A. Salmi
2.12.1933–21.9.2019

HENRIKKI SALMI
TIMO SAHI

Professori, lääkintäeversti Heikki A. Salmi kuoli 21.9.2019. Hän oli syntynyt Viipurissa 2.12.1933. Salmi teki merkittävän elämäntyön puolustusvoimissa, erityisesti Keskussotilassairaalan sisätautiosaston ylilääkärinä ja koko sairaalan johtajalääkärinä.

Salmi valmistui lääkäriksi Turun yliopistosta vuonna 1958 ja väitteli siellä lääketieteen ja kirurgian tohtoriksi 1963. Hän toimi Turun yliopiston fysiologian laitoksella assistenttina ja tutkijana, fysiologian dosentiksi hänet nimitettiin 1966. Hän päätti kuitenkin erikoistua sisätauteihin. Sisätautien erikoislääkärin oikeudet hän sai 1965. Vuonna 1967 hänet nimitettiin Turussa sijainneen Sotilassairaala 2:n sisätautien ylilääkäriksi ja samalla sairaalan päällikkölääkäriksi. Siitä alkoi lähes 30 vuoden ura puolustusvoimien palveluksessa. Salmi kävi 1969–1970 pätevyitysmässä hematologiaan Yhdysvalloissa Albany Medical Collegen sairaalassa, jonka jälkeen hänet nimitettiin 1971 sisätautiopin dosentiksi Turun yliopistoon. Vuonna 1973 Salmi toimi TYKS:n sisätautien klinikassa apulaisyylilääkärinä ja sisätautiopin apulaisprofessorina.

Salmi siirtyi Helsinkiin 1973, kun hänet valittiin Keskussotilassairaala 1:n eli Tilkan sisätautien osaston ylilääkäriksi. Samalla hän toimi koko

sairaalan johtajalääkärinä 1988–1996. Tasavallan Presidentti myönsi Salmelle Suomen Leijonan komentajamerkin 1988 ja professorin arvonimen 1998.

Heikki A. Salmi oli puolustusvoimien tärkein sisätautien asiantuntija parinkymmenen vuoden ajan. Hän osallistui kenttälääkinnän suunnitteluun ja kehittämiseen. Hänen asiantuntemuksensa ulottui myös puolustusvoimien ulkopuolelle. Hän oli vuosina 1989–1997 SPR:n Veripalvelun johtokunnan jäsen ja Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan lääketieteen jaoston jäsen. Vakuutusosaston lääkärijäsen hän oli 1976–1990.

Salmi toimi aktiivisesti alansa järjestöissä. Hän oli Sotilaslääketieteellisen Aikakauslehden päätoimittaja 1971–1973 ja Suomen Lääkintäupseeriliiton puheenjohtaja 1982–1985.

Heikki Salmi yhdisti työssään hienosti selkeyden ja lämmön. Hän piti hyvin tärkeänä kaikkien potilaiden korrektia ja empaattista kohtaamista, ylipäätään hyvää potilas-lääkärisuhdetta. Hän arvosti erikoisalojen yhteistyötä ja suhtautui kollegoihin tukeva antavasti. Hän oli pidetty kollega ja esimies sekä lääkäreiden keskinäisessä toiminnassa että sairaalan hallinnollisessa työssä.

Risto Rytönen
31.5.1936–28.11.2019

AULI APELL (ENT. SALMINEN)
TYTÄR

Risto Rytönen kuoli 83-vuotiaana Iisalmissa 28.11.2019. Hän oli syntynyt Iisalmen maalaiskunnassa.

Risto Rytönen kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1955 ja valmistui v. 1963 lääketieteen lisensiaatiksi Turun lääketieteellisestä tiedekunnasta. Hän työskenteli alkuun Lidköpingin sairaalassa Ruotsissa, Varkauden kaupunginsairaalassa ja alue-sairaalassa. Sen jälkeen hän erikoistui radiologiaan Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa.

Hän hoiti Iisalmen aluesairaalan röntgenin osastonylilääkärin virkaa vuodesta 1968 alkaen eläkkeelle jäämiseensä asti. Hän toimi myös Kiu-ruveden terveyskeskuksen radiologikonsulttina.

Radiologia kehittyi tuohon aikaan nopeasti. Modernit tutkimusmenetelmät ovat korvanneet lähes täysin aiemmin työkuvaan kuuluneet röntgenvarjoainetutkimukset. Hän oli kuvien ja lausuntojen laadusta hyvin tarkka. Ristoa lainatakseni: ”Piti pyrkiä mahdollisimman tarkkaan diagnostiikkaan silloisillakin menetelmillä. Diagnostiikka paljastuvat joka tapauksessa usein jälkikäteen.”

Risto pohti ja haastoi koko aikuisikänsä fyysisen perustotuuksia. Myöhemmin hän kiinnostui tähtitieteestä ja alkoi tutkia myös optiikkaa. Risto julkaisi hypoteesinsä valon diffraktioteoriasta v. 2010.

Risto oli intohimoinen kestävyysurheilija. Hän harrasti juoksua ja murtomaahiihtoa. Sporttiklubin yhteiset juoksulenkit olivat hänelle tärkeitä.

Risto tunnettiin myös innokkaana puutarhahoitajana ja mansikan viljelijänä. Eläkkeellä hänellä oli aikaa keskittyä mökillä viljelmiinsä.

Ruusujen lisäksi Risto rakasti myös aurinkoa ja lämpöä. Eläkepäivinä hän alkoi viettää talvia alkuun Espanjan aurinkorannikolla ja sittemmin Kanarian saarilla.

Laaja ystäväpiiri ja sukulaiset saivat nauttia Riston ja hänen vaimonsa Ailan vieraanvaraisuudesta ja juhlista heidän talossaan.

Ristoa jäivät kaipaamaan vaimo, neljä tytärtä puolisoineen ja yhdeksän lastenlasta. Lähipiiri muistaa Riston lempeänä, älykkäänä, anteliaana ja suvaitsevaisena miehenä.